

PSYCHOPATEN EN ZEEMANSLEVEN

Naar aanleiding van de reacties van college ZELDENRUST (1966) op mijn ingezonden stuk wil ik nog graag het een en ander opmerken.

Uit zijn reacties blijkt duidelijk dat collega ZELDENRUST geen enkele persoonlijke ervaring heeft — en dan ook in het geheel niet op de hoogte is — van de aard van het milieu waarin de zeeman aan boord van zijn schip leeft. En wil men iets zinnigs zeggen over het uitgroeien van de psychopaat tot een geïntegreerd deel van de bemanning van een schip, dan moet men toch iets weten over de omstandigheden waaronder deze zeelieden leven en werken en moet men toch het gedrag van de psychopaat aan boord zelf hebben kunnen bestuderen.

Collega ZELDENRUST zegt dat hij spreekt vanuit zijn ervaringen opgedaan bij keuringen en behandelingen van dienstplichtigen die vele jaren op zee hadden gevaren. Dit is vreemd! De bij de koopvaardij varende zeeman is namelijk vrijgesteld van opkomst in werkelijke dienst, zolang hij vaart. En als hij vijf jaren gevaren heeft, wordt hij niet meer opgeroepen. Collega ZELDENRUST zal dus nooit dienstplichtigen keuren die „vele jaren” gevaren hebben. Hij kan uitsluitend dienstplichtigen gekeurd hebben die het varen bij de koopvaardij na korter of langer tijd hebben moeten opgeven, omdat:

a. zij afgekeurd werden voor de koopvaardij (wegens psychopathie?),

b. zij ontslagen werden door de scheepvaartmaatschappij, omdat zij niet aan boord te handhaven waren,

c. zij de varende loopbaan hebben opgegeven omdat zij zich er niet thuis voelden.

Bovendien komen de dienstplichtigen die gevaren hebben in het algemeen bij de Koninklijke Marine terecht, en niet bij de Koninklijke Landmacht.

De slotopmerking van collega ZELDENRUST is geheel onjuist. Ik heb namelijk niet beweerd dat ik nog nooit een psychopathisch reagerend bemanningslid gezien zou hebben (was dat maar waar!). Ik heb alleen gezegd dat ik nog nooit een psychopaat aan boord ontmoet heb, die een geïntegreerd deel van de bemanning uitmaakte.

Uit de verhandeling van collega ZELDENRUST blijkt dat ook hij behoort tot de vele Nederlandse artsen die praktisch niets weten over de omstandigheden — ook bedrijfsgeneeskundig gezien — waaronder de bijna 40.000 werknemers van de Nederlandse Koopvaardij leven en werken, en die toch menen hun psychisch en (of) lichamelijk minder valide patiënten te moeten adviseren hun toekomst op zee te gaan zoeken.

Literatuur: BAKKES, A. (1966) *Ned. T. Geneesk.* **110**, 2141. — ZELDENRUST, E. L. K. (1966) *Ned. T. Geneesk.* **110**, 1737 en 2142.

's-Gravenhage, 30 november 1966

A. BAKKES

*Medisch Adviseur bij de
Scheepvaartinspectie*

FREQUENTIE VAN ENKELE OPERATIES EN DE STERFTE DAARBIJ

In de tabel van het artikel van collega HOOGENDOORN (1966) komen o.a. de volgende alinea's voor:

	Aantal	Letaliteit per 100
1 Adenotonsillectomie	12105	0,0
3 Tonsillectomie	4634	0,0
10 Adenotomie	1312	—

Men krijgt hieruit de indruk, dat bij deze operaties niemand is gestorven. Moet men echter „—” lezen als niemand gestorven (het wordt niet expliciet vermeld), dan betekent 0,0 alleen <0,05.

Het zou dan mogelijk zijn, dat op de 18.000 personen er $18.000 \times 0,0005 = 9$ zijn gestorven. Het zal wel minder zijn, maar het is toch mogelijk, dat het aantal groot genoeg is om er bij de indicatiestelling tot amandelen-knippen rekening mee te moeten houden.

Literatuur: HOOGENDOORN, D. (1966) *Ned. T. Geneesk.* **110**, 2097.

Nijmegen, 1 december 1966

J. POIESZ

Inderdaad is in de door collega POIESZ bedoelde mededeling gebruik gemaakt van de bij het Centraal Bureau voor de Statistiek geldende tekens, waarbij „—” de betekenis heeft van nul of nihil; 0,0 geeft aan dat het getal te klein is om in de gekozen eenheid te worden uitgedrukt, en kleiner is dan de helft van de gekozen eenheid. In het onderhavige geval wordt met 0,0 dus aangegeven, dat het getal kleiner is dan 0,05.

De werkelijke getallen zijn aldus: Op 12105 adenotonsillectomieën kwam 1 sterfgeval voor, na 4634 tonsillectomieën werden 2 sterfgevallen geregistreerd.

Wijhe, 17 december 1966

D. HOOGENDOORN

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Tijdschrift voor wetenschap van het leven in de ruimte. — Tegen de herfst van 1967 wordt de verschijning verwacht van *Space life sciences, international journal of space biology and medicine*, onder redactie van GREGG MAMIKUNIAM (Box 257, Beverly Hills, Californië). (Uitg. D. Riedel, publishing Company, Dordrecht, prijs f 140,— per jaar).

Gids betreffende kankeronderzoek. — De Wereldgezondheidsorganisatie publiceerde onlangs een gids betreffende instellingen die zich met de wetenschap van kanker bezighouden. Van de 459 kankerinstellingen in 58 landen gaven 423 inlichtingen over meer dan 5000 projecten, waarbij ongeveer 3500 onderzoekers zijn betrokken. Men erkent thans verscheidene „hitherto masked trends in cancer research, of which the most important are: 1. increasing application of epidemiological methods in the study of cancer; 2. attempts to rationalize cancer treatment by a combination of methods, involving consultation between different specialists; 3. increased emphasis on the mechanism of carcinogenesis and 4. wider coöperation between the clinician and the laboratoryworker”. (*WHO Press*, 11 nov. 1966).

Uitroeiing van pokken. — Het op aandringen van de directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie gevormde plan tot „international smallpox eradication” gaf aan meer dan één medewerker van medische tijdschriften aanleiding, zich van het onderwerp nader rekenschap te geven. Twintig jaar geleden was, volgens bestaande rapporten, de ziekte endemisch in 32 Afrikaanse, 11 Amerikaanse, 16 Aziatische en 3 Europese landen. In het geheel werden toenmaals (1940) 400.000 ziektegevallen weergegeven. In volgende jaren schommelden de cijfers, tot in 1965 een niveau van 50.000 gevallen werd bereikt. Thans heerst de ziekte nog slechts in een drietal Amerikaanse landen (Brazilië, Colombia en Peru) endemisch; in Azië zijn nog zeven